

Перехід до професійного училища

- Після закінчення загальноосвітньої школи можна продовжити навчання в одному з професійних училищ або пройти навчання на отримання спеціальності.
- **Професійні училища** — це навчальні заклади, які забезпечують перехід від загальноосвітньої школи до професійної діяльності. Вони **пропонують багато можливостей** для отримання додаткової кваліфікації до або під час навчання на отримання спеціальності, а також для продовження навчання після закінчення школи.
- У професійному училищі молодь отримує **перші базові професійні знання або спеціальність за професією** та поглиблює свою **загальноосвітню підготовку**. Крім того, є можливість отримати один із передбачених законом кваліфікаційних документів про загальну середню освіту.
- Існує **п'ять кваліфікаційних документів**, які можна отримати після закінчення школи:
 1. Hauptschulabschluss (атестат про неповну середню освіту);
 2. Fachschulreife (кваліфікаційний документ, що дає право навчатися в спеціалізованих закладах) / mittlerer Bildungsabschluss (документ про закінчену середню освіту, наприклад, у Berufsfachschule (професійно-технічному навчальному закладі));
 3. Fachhochschulreife (кваліфікаційний документ професійного закладу для вступу до ВНЗ) (отриманий, наприклад, в Berufskolleg (професійному коледжі), Berufsschule (професійно-технічному навчальному закладі), Fachschule (професійній школі));
 4. Fachgebundene Hochschulreife (кваліфікаційний документ для вступу до ВНЗ із певною фаховою спеціалізацією) (отриманий в Berufsoberschule (професійній повній середній школі));
 5. Allgemeine Hochschulreife (кваліфікаційний документ для вступу до ВНЗ, який можна отримати в berufliche Gymnasium (професійній гімназії), Berufsoberschule (професійній повній середній школі)).
- У Німеччині передбачена **обов'язкова шкільна освіта**. Як правило, відвідування школи є обов'язковим до досягнення повноліття. Обов'язкову шкільну освіту можна отримати або в загальноосвітній школі, або в одному з професійних училищ.
- Перед отриманням професійної освіти може бути доцільним пройти один із курсів професійної підготовки. На них молодь готується до успішного **переходу до одного з професійних училищ або до професійної діяльності**.
- Молодь може відвідувати такі **курси професійної підготовки**:
 - Ausbildungsvorbereitung dual (AVdual);
 - Ausbildungsvorbereitung (AV);

- Vorqualifizierungsjahr Arbeit/Beruf (VAB).
- Молоді іммігранти, які погано знають німецьку мову, можуть пройти курс Vorqualifizierungsjahr Arbeit/Beruf із поглибленим вивченням німецької мови (VABO).
- Є такі **типи професійно-технічних навчальних закладів**: Berufsschule, Berufsfachschule, Berufskolleg, Berufsoberschule, Berufliche Gymnasium та Fachschule.

Berufsschule

- У Німеччині існує **дуальна система навчання**. Це означає, що після закінчення школи школярі та школярки здобувають професію, яка їм до душі. Для цього вони відвідують **berufliche Schule (професійне училище)**. Крім цього, вони також працюють на **підприємстві** і проходять там навчання.
- У Berufsschule школярі та школярки здобувають теоретичні знання та оволодівають практичними навичками. Вони знадобляться їм для майбутньої **професії**. Метою є отримання **кваліфікації за визнаною професією, що потребує спеціальної підготовки**. Це дозволить їм потім працювати за фахом.

Berufsfachschule

- Berufsfachschulen забезпечують отримання знань та навичок із певної професії. Метою є здобуття базової професійної освіти, професійної підготовки або **середньої професійної освіти та** подальше поглиблення **загальної освіти**.
- Також є можливість отримати Mittlerer Bildungsabschluss (документ про закінчену середню освіту). Цей документ називається Fachschulreife (кваліфікаційний документ, що дає право навчатися в спеціалізованих закладах). Навчання в Berufsfachschule може тривати **1 рік, 2 роки або кілька років**. Це залежить від обраної професії. Berufsfachschulen існують у **різних галузях**, наприклад, у промислово-технічній, комерційній, ремісничій, сільськогосподарській, соціально-педагогічній, соціальній сферах...

Fachschule

- Fachschule відвідують **підлітки та молоді люди, які після професійного навчання хочуть підготуватися до роботи на посадах середньої управлінської ланки або бажають отримати кваліфікацію для професійної самостійної зайнятості**.
- До Fachschulen також відносять **Meisterschulen** (ремісничі школи).

Berufskolleg

- Berufskolleg дозволяє отримати професійну кваліфікацію та розширену загальну освіту. У Berufskolleg навчається молодь, яка має **Mittlerer Bildungsabschluss** (документ про закінчену середню освіту) **або Fachschulreife** (кваліфікаційний документ, що дає право навчатися в спеціалізованих закладах).
- У Berufskolleg також можна отримати **Fachhochschulreife** (кваліфікаційний документ професійного закладу для вступу до ВНЗ) **та Berufsabschluss** (диплом про середню професійну освіту). Маючи Fachhochschulreife, випускники можуть розпочати навчання у Fachhochschule (університеті прикладних наук).
- Для навчання у Berufskolleg **Ausbildungsvertrag** (договір на навчання) укласти не потрібно. Однак для деяких Berufskolleg із денною формою навчання необхідно укласти Praktikumsvertrag (договір про стажування).
- Існують різні Berufskolleg, кожен із яких має **свою спрямованість**: технічні, комерційні та ремісничі, виховно-соціально-педагогічні...

Berufsoberschule

- **Berufsoberschule** надає можливість поглибити теоретичні фахові знання та здобути подальшу освітню кваліфікацію **після завершення професійного навчання або аналогічного досвіду роботи**. Це називається «другий напрямок навчання».
- Berufsoberschule підрозділяється на **однорічну середню Berufsaufbauschule BAS** і **дворічну вищу BOS**.
- **Після закінчення однорічної середньої ланки** школярі та школярки можуть отримати Mittlerer Bildungsabschluss (документ про закінчену середню освіту). Вищу ланку можна закінчити отриманням fachgebunde Hochschulreife (кваліфікаційного документа для вступу до ВНЗ із певною фаховою спеціалізацією). Якщо школярі та школярки вивчають іще другу іноземну мову, вони можуть закінчити Berufsoberschule з Allgemeine Hochschulreife (кваліфікаційним документом для вступу до ВНЗ).
- Є такі **форми** Berufsoberschule: Berufsoberschule für Sozialwesen (SO, соціальна направленість), Technische Oberschule (TO, технічна направленість), Wirtschaftsoberschule (WO, економічна направленість).

Berufliches Gymnasium

- До Berufliches Gymnasium із 3-річним терміном навчання вступають **школярі та школярки, які**

після отримання **Mittlerer Bildungsabschluss** (документа про закінчену середню освіту) **бажають отримати Allgemeine Hochschulreife** (кваліфікаційний документ для вступу до ВНЗ).

- Існують також **6-річні Berufliche Gymnasien**, які, за виконання необхідних умов, можна відвідувати з 8-го класу.
- Отримані знання дають учням особливу підготовку до професійної діяльності або отримання вищої освіти. Однак школярі та школярки не отримують там **Berufsabschluss** (диплома про середню професійну освіту).

■ **Батьки підтримують** свою дитину **в пошуку та виборі відповідного професійно-технічного навчального закладу**. Важливо при цьому враховувати бажаний документ про закінчену середню освіту та бажану професію.

■ Важливо не залишати дитину наодинці в цих пошуках. Але також важливо не приймати рішення за неї.

■ **Батьки можуть, наприклад...**

- із раннього віку звертати увагу дитини на це питання і обговорювати його з нею (було б добре почати розглядати це питання після закінчення початкової школи);
- підтримувати свою дитину в з'ясуванні того, чим вона може й хоче займатися;
- допомагати дитині знайомитися з професіями та відбирати можливі професії;
- відвідувати з дітьми інформаційні заходи та дні відкритих дверей, організовані професійно-технічними навчальними закладами та підприємствами;
- відвідувати разом із дітьми центри професійної орієнтації;
- заохочувати своїх дітей проходити стажування та спілкуватися з фахівцями своєї справи. Завдяки цьому вони зможуть краще уявити собі свою роботу.